

Από το 2011 η Δημιουργική Γραφή έχει εισαχθεί ως δεξιότητα λογοτεχνικού γραμματισμού στα Πιλοτικά Αναλυτικά Προγράμματα Γυμνασίου και από το σχολικό έτος 2016-2017 αποτελεί ένα από τα δύο ζητούμενα επιλογής Παραγωγής Λόγου στο μάθημα της Λογοτεχνίας.

Πρώτος ο Mearns, υποστηρίζοντας το μαθητοκεντρικό μοντέλο μάθησης στο έργο του *Creative Youth*, χρησιμοποίησε τον όρο «δημιουργική γραφή» ως καινοτόμο μέθοδο με την οποία ο μαθητής μπορεί να αναπτύξει την αυτό-έκφραση και την ελεύθερη ανάπτυξη των γλωσσικών του δυνατοτήτων.

Σήμερα η Δημιουργική Γραφή θεωρείται κατάλληλη μέθοδος ανάπτυξης της ανακαλυπτικής και βιωματικής μάθησης.

Για τους παραπάνω λόγους οργανώθηκε **Εργαστήριο Δημιουργικής Γραφής**, το οποίο υλοποιήθηκε στο **5^ο Γυμνάσιο Καλαμάτας**. Στο Εργαστήριο Δημιουργικής Γραφής έλαβαν συμμετοχή ύστερα από πρόσκληση 12 μαθητές, 10 από την Α΄ και 2 από τη Β΄ Γυμνασίου. Το Εργαστήριο υλοποιήθηκε στην αίθουσα της Σχολικής Βιβλιοθήκης κατά το διάστημα 03/02/2022 έως 19/05/2022, κατά το οποίο πραγματοποιήθηκαν 1 τρίωρη και 19 δίωρες συναντήσεις μετά το πέρας του σχολικού ωραρίου. ([φωτογραφίες της ομάδας](#))

«Το Εργαστήριο συνιστά έναν χώρο αυτοσχεδιασμού» (Κωτόπουλος 2013). Με βάση αυτή την άποψη τέθηκαν και οι στόχοι του Εργαστηρίου Δημιουργικής Γραφής, οι κυριότεροι των οποίων είναι η αντιμετώπιση της λογοτεχνικής ανάγνωσης και γραφής ως ενός δημιουργικού παιχνιδιού, μέσω του οποίου ο μαθητής εξοικειώνεται με τον λόγο και μετατρέπεται από παθητικός αποδέκτης της λογοτεχνίας σε ενεργητικό υποκείμενο, ικανό να πειραματιστεί μέσω του λόγου, να εκφραστεί καλλιτεχνικά και να βιώσει τη γραφή ως ένα περιπετειώδες ταξίδι αυτό-ανακάλυψης του προσωπικού του ύφους. Ταυτόχρονα μέσω της δημιουργικής αυτό-έκφρασης επιδιώχθηκε η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της εσωτερικής και ψυχικής απελευθέρωσης. «Μέσα από το διδακτικό αντικείμενο της Δημιουργικής Γραφής οι μαθητές πειραματίζονται σε ποικίλα λογοτεχνικά είδη χωρίς το φόβο σωστού ή λάθους (Morley 2009, 6), ενώ ταυτόχρονα δίνεται έμφαση στη δημιουργική δραστηριότητα, στην αυτό-αποκάλυψη μέσω της γλώσσας και στην ευφάνταστη αξιοποίηση προσωπικών εμπειριών και συναισθημάτων (Protherough 1983, 56)» (στο Κωτόπουλος 2014)

Κάποιες από τις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν στα πλαίσια του Εργαστηρίου είναι οι ακόλουθες:

[ποιήματα μέσα από γυάλα](#) : Οι μαθητές, αντλώντας ποιητικές λέξεις από ένα πλήθος ποιητικών συλλογών που είχαν μπροστά τους, έγραψαν σε χαρτάκια τεσσάρων χρωμάτων επίθετα, ουσιαστικά, αφηρημένες έννοιες και ρήματα και τα τοποθέτησαν σε μία γυάλα. Η γυάλα έγινε ένα μεγάλο αποθετήριο ποιητικών λέξεων.

Ο κάθε μαθητής πήρε τυχαία από τη γυάλα πέντε συνδυασμούς από τα τέσσερα διαφορετικά χρωματιστά χαρτάκια και κλήθηκε να συνδυάσει ουσιαστικά, αφηρημένες έννοιες, επίθετα και ρήματα προσθέτοντας, αν έκρινε απαραίτητο, και δικές του λέξεις, ώστε να συνθέσει ένα μικρό ποίημα 5 τουλάχιστον στίχων.

[βίντεο καλλιγραφήματα.mp4](#) : Ζητήθηκε από τους μαθητές να εντοπίσουν μια κεντρική εικόνα ή το θέμα του ποιήματός τους και με βάση αυτό να μετατρέψουν το ποίημα τους σε καλλιγράφημα.

[Ψηφιοποίηση ποιημάτων.mp4](#) : Οι μαθητές αναζήτησαν στο διαδίκτυο και αποθήκευσαν στον υπολογιστή εικόνες και μουσική, για να πλαισιώσουν το δικό τους ποίημα. Δημιούργησαν με το Movie Maker τα δικά τους βίντεο, απαγγέλλοντας τα ποιήματά τους.

[γύλιες ξενιτιες.mp4](#) : Η Ψηφιακή αφήγηση μιας προσωπικής ιστορίας μέσα από οικογενειακές φωτογραφίες (της Αρτεμίδος Κατσαφάδου). Η σημερινή ψηφιακή εποχή καθιστά την ψηφιακή αφήγηση ένα κατάλληλο διδακτικό εργαλείο, με το οποίο οι μαθητές μπορούν να μετατραπούν από παθητικοί δέκτες σε ενεργητικούς παραγωγούς των δικών τους πολυτροπικών ιστοριών. Επιπλέον, οι μαθητές αναζητώντας ιστορίες μέσα από οικογενειακές φωτογραφίες έρχονται σε επαφή με γονείς, παππούδες και συγγενείς και συνδέουν το παρελθόν με το παρόν μέσα από την αφήγηση μιας βιωμένης πραγματικότητας.

[Συνεργατική γραφή ποιημάτων.docx](#) : Δόθηκαν σταδιακά οι λέξεις «χαρά», «ουρανός», «χώμα», «κλειδί», «ήλιος». Οι μαθητές σε διαφορετικά χαρτάκια έπρεπε να γράψουν μία μικρή φράση ή πρόταση που γεννιέται αυθόρμητα στο άκουσμα καθεμιάς από τις παραπάνω λέξεις, χωρίς να χρησιμοποιήσουν αυτούσια την αρχική λέξη. Είχαν στη διάθεσή τους 15 δευτερόλεπτα, μέχρι να προχωρήσουν στο άκουσμα της επόμενης λέξης. Στο τέλος αποδελτιώθηκαν οι φράσεις και ταξινομήθηκαν ανάλογα με το θέμα.

Ακολούθησε **άσκηση συνεργατικής γραφής**. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και κάθε ομάδα ανέλαβε να συρράψει με τέτοιο τρόπο τις φράσεις για την κάθε λέξη-θέμα, ώστε να προκύψει ένα ποίημα. Οι μαθητές θα μπορούσαν να προσθέσουν λέξεις και σημεία στίξης ή να επαναλάβουν λέξεις, για να επιτευχθεί η σύνδεση ή να δοθεί έμφαση, αλλά υποχρεούνταν να γράψουν τις φράσεις των συμμαθητών αυτούσιες.

[Ιστορία σε κύκλο - Το σπουργίτι.docx](#) : Οι μαθητές κλήθηκαν να συνεργαστούν και να συν-γράψουν κυκλικά μια μικρή ιστορία μυθοπλασίας. Ο κάθε ένας θα έπρεπε να προσθέτει, όταν ερχόταν η σειρά του, μία έως τρεις περίπου σειρές στην ιστορία. Δόθηκε η αρχή *«Καθόταν παγωμένος πάνω στο ντιβάνι. Το παράθυρο είχε μείνει ορθάνοιχτο. Ο αέρας φυσούσε τα δαντελένια κουρτινάκια...»*

[Ημερολόγια πολέμου.docx](#) : Οι μαθητές με κλειστά τα μάτια μεταφέρθηκαν νοητά στο πολεμικό μέτωπο, άκουσαν ήχους πολέμου, φαντάστηκαν ότι κρύβονται, ότι τους κυνηγούν, ότι τους απειλούν, ότι είναι μόνοι, ότι είναι εγκλωβισμένοι μέσα σε συντρίμμια κλπ. Έπειτα, αναζήτησαν στο διαδίκτυο εικόνες παιδιών σε πόλεμο. Ζητήθηκε να διαλέξουν μία και να γράψουν μία σελίδα από το προσωπικό ημερολόγιο του παιδιού που εικονίζεται.

[Αν το σχολείο είχε φωνή.docx](#) : Οι μαθητές, αφού ενεργοποίησαν τη φαντασία τους και αντάλλαξαν απόψεις έγραψαν ένα κείμενο με αφηγητή το κτίριο του σχολείου τους. Ζητήθηκε να μην είναι εμφανές ότι ο αφηγητής είναι ένα κτίριο.